

Handläggare
Erik Nordstrand
Telefon: 08-50825204**Till**
Socialnämnden
2026-04-21

Skrivelse om tillämpningen av den nya sekretesslagstiftningen

Svar på skrivelse från Liberalerna, Moderaterna och Centerpartiet

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Socialnämnden har mottagit en skrivelse från Anne-Lie Elfvén (L), Andréa Hedin m.fl. (M) och Kristin Jacobsson (C) med frågor om hur den sekretesslagstiftning som trädde i kraft den 1 december 2025 tolkas och tillämpas inom socialtjänstens verksamheter i Stockholms stad. Skrivelsen berör särskilt hur lagstiftningen påverkar möjligheterna till informationsdelning i samverkan mellan socialtjänst, skola och polis, inklusive inom ramen för SSPF¹-samverkan.

Den bestämmelse som trädde i kraft den 1 december 2025 innebär utökade möjligheter för myndigheter att lämna uppgifter till varandra i syfte att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet. Av förarbetena framgår att lagändringen syftar till att skapa bättre förutsättningar för tidiga och samordnade insatser mellan berörda myndigheter när barn och unga riskerar att involveras i kriminalitet eller annan social problematik. Samtidigt innebär lagstiftningen att varje utlämnande av uppgifter fortsatt ska föregås av en sekretessprövning där behovet av informationsdelning vägs mot skyddet för den enskildes personliga integritet. För socialtjänstens verksamhet, där uppgifter ofta rör mycket känsliga personliga förhållanden, kan dessa avvägningar i vissa situationer vara komplexa.

Förvaltningen bedömer att lagändringen skapar förbättrade förutsättningar för informationsdelning, särskilt i samverkan mellan socialtjänst, skola och polis. Samtidigt finns ett behov av fortsatt stöd och kunskapshöjande insatser för att säkerställa en trygg och rättssäker tillämpning av bestämmelsen inom stadens verksamheter.

¹ SSPF: socialtjänst, skola, polis och fritid.

Bakgrund

Den 1 december 2025 trädde nya bestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) (OSL) i kraft. Lagändringen syftar till att stärka det brottsförebyggande arbetet genom att underlätta informationsdelning mellan myndigheter i situationer där det finns risk för att barn och unga involveras i kriminalitet eller annan allvarlig problematik.

Mot denna bakgrund har socialnämnden mottagit en skrivelse från Anne-Lie Elfvén (L), Andréa Hedin m.fl. (M) och Kristin Jacobsson (C) med frågor om hur lagstiftningen tolkas och tillämpas inom stadens socialtjänst. I skrivelsen lyfts bland annat frågor om hur informationsdelning fungerar i praktiken inom samverkan mellan socialtjänst, skola och polis, inklusive inom SSPF-samverkan, samt vilket stöd som stadsdelsförvaltningarna får i tillämpningen av den nya lagstiftningen.

Ärendet

Skrivelsen rör hur den sekretesslagstiftning som trädde i kraft den 1 december 2025 tolkas och tillämpas inom socialtjänstens verksamheter i Stockholms stad, särskilt i relation till informationsdelning och samverkan mellan myndigheter i brottsförebyggande syfte.

Frågeställarna efterfrågar socialförvaltningens bedömning av vilka förändringar lagstiftningen innebär i förhållande till tidigare regelverk, hur den har påverkat det praktiska arbetet med informationsdelning och samverkan mellan socialtjänst, skola och polis samt om förvaltningen identifierat svårigheter i tillämpningen. I skrivelsen efterfrågas även en bedömning av behovet av eventuella förändringar i stadens riktlinjer och vilket stöd som förvaltningen kan ge stadsdelsförvaltningarna i frågor som rör sekretess och informationsdelning.

I skrivelsen ställs följande frågor:

- *Hur tolkar socialförvaltningen den sekretesslagstiftning som trädde i kraft den 1 december 2025, och vilka förändringar innebär den i förhållande till tidigare regelverk?*
- *Hur har den nya lagstiftningen påverkat det praktiska arbetet med informationsdelning och samverkan mellan socialtjänst, skola och polis, inklusive inom SSPF-samverkan?*
- *Har förvaltningen identifierat etiska, rättsliga eller praktiska svårigheter i tillämpningen av lagen?*
- *Finns det behov av att se över stadens riktlinjer, rutiner eller andra styrdokument?*

- *Vilket stöd kan förvaltningen ge stadsdelsförvaltningarna i frågor om informationsdelning och sekretess?*

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för strategi och utveckling. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 15 april 2026. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 16 april 2026.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Tolkning av lagstiftningen

Den bestämmelse som trädde i kraft den 1 december 2025, 10 kap. 15 a § OSL, innebär utökade möjligheter för myndigheter att lämna uppgifter till varandra i syfte att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet. Bestämmelsen är mer generellt utformad än flera tidigare sekretessbrytande bestämmelser och omfattar sekretess enligt flera olika kapitel i OSL.

Detta innebär att bestämmelsen kan bli tillämplig i ett stort antal situationer där myndigheter samverkar i brottsförebyggande syfte. Av förarbetena framgår att lagstiftningens syfte är att möjliggöra ett mer omfattande informationsutbyte än tidigare, bland annat inom samverkan mellan socialtjänst, skola och polis.

Informationsdelning och samverkan

Den nya bestämmelsen innebär att uppgifter kan lämnas mellan myndigheter när det finns ett behov kopplat till brottsförebyggande arbete. Detta kan exempelvis avse situationer där myndigheter samverkar för att förebygga att barn och unga dras in i kriminalitet.

Bestämmelsen möjliggör bland annat informationsutbyte i samverkansformer där socialtjänst, skola och polis deltar, såsom SSPF-samverkan. I sådana sammanhang kan uppgifter delas för att skapa en samlad bild av en situation och möjliggöra tidiga och samordnade insatser.

Samtidigt innebär sekretesslagstiftningen att varje utlämnande av uppgifter ska föregås av en sekretessprövning i det enskilda fallet.

Identifierade svårigheter i tillämpningen

Förvaltningen bedömer att bestämmelsen i vissa avseenden har aktualiserat nya frågor i tillämpningen. Detta är en naturlig följd av att bestämmelsen är mer generellt utformad än flera tidigare sekretessbrytande regler och att rättspraxis ännu inte har utvecklats.

En central del i bestämmelsen är den intresseavvägning som ska göras vid utlämnande av uppgifter. Utgångspunkten är att uppgifter kan lämnas när syftet är att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet. Samtidigt anges att uppgifter inte ska lämnas

ut om det framstår som olämpligt efter en samlad bedömning av omständigheterna.

För socialtjänstens verksamhet kan dessa avvägningar i vissa fall vara komplexa. Socialtjänstens verksamhet omfattar ofta uppgifter om mycket känsliga personliga förhållanden, och uppgiftslämnande kan i vissa situationer påverka den enskildes förtroende för socialtjänsten. I förarbetena till bestämmelsen nämns exempelvis situationer där ett utlämnande skulle kunna innebära att en enskild person eller dennes närstående avstår från att söka stöd eller hjälp från socialtjänsten. Mot denna bakgrund har det uppkommit frågor i verksamheterna om hur intresseavvägningen ska göras i praktiken.

Riktlinjer och styrdokument

Förvaltningen bedömer att behovet av vägledning i första hand handlar om att öka kunskapen och tryggheten i tillämpningen av bestämmelsen. I vissa sammanhang kan det dock vara relevant att i samband med utveckling av samverkansformer tydliggöra hur bestämmelsen kan tillämpas. Det pågår en revidering av riktlinjerna för handläggning av ärenden om barn och unga inom individ- och familjeomsorgen. I denna revidering kommer relevanta delar av den nya lagstiftningen att införas. När de reviderade riktlinjerna har beslutats av socialnämnden och kommunfullmäktige kommer dessa att lanseras och spridas inom berörda verksamheter i staden.

Stöd till stadsdelsförvaltningarna

Socialförvaltningen stödjer stadsdelsförvaltningarna i frågor som rör sekretess och informationsdelning genom utbildningsinsatser och kunskapsspridning. Stadsledningskontorets juridiska avdelning, social- och skoljuridiska enheten, stödjer stadsdelsförvaltningarna med juridisk vägledning utifrån den nya lagstiftningen.

Socialförvaltningen genomför tillsammans med stadens juridiska avdelning återkommande utbildningar i OSL. Utbildningarna genomförs två gånger per termin och riktar sig till medarbetare inom stadens verksamheter. I utbildningarna ingår även genomgång av aktuella lagändringar, däribland de bestämmelser om informationsdelning i brottsförebyggande syfte som trädde i kraft den 1 december 2025. I samband med de nya lagförändringarna i sekretesslagstiftningen genomfördes även riktade utbildningssatsningar från stadens juridiska avdelning i samarbete med socialförvaltningen. Dessa syftade till att ge fördjupad vägledning kring lagstiftningens innebörd, tillämpningsområde och praktiska konsekvenser för verksamheterna, särskilt i arbetet med brottsförebyggande insatser och samverkan mellan olika aktörer.

Socialförvaltningen har även tagit fram en sekretesshandbok för samverkan mellan socialtjänsten, Polismyndigheten och Kriminalvården. Handboken fungerar som ett praktiskt stöd i frågor

som rör informationsutbyte mellan myndigheter. Handboken är för närvarande under revidering för att anpassas till den nya lagstiftningen. När den reviderade handboken har beslutats av socialnämnden kommer den att lanseras och spridas till berörda verksamheter i staden.

Det kan även noteras att Socialstyrelsen har fått i uppdrag av regeringen att, i samverkan med Polismyndigheten och Skolverket, ta fram ett nationellt kunskapsstöd avseende tillämpningen av de nya bestämmelserna om informationsdelning i brottsförebyggande syfte. Stödet syftar till att underlätta en enhetlig och rättssäker tillämpning i berörda verksamheter. Mot bakgrund av detta finns skäl att följa utvecklingen av det nationella stödet och vid behov säkerställa att stadens egna riktlinjer, utbildningsinsatser, sekretesshandboken och tillämpningen är i linje med det kommande nationella kunskapsstödet.

Förvaltningen följer utvecklingen av rättstillämpningen och de erfarenheter som görs i verksamheterna, och kommer vid behov att fortsatt utveckla stöd och vägledning till stadsdelsförvaltningarna i frågor som rör sekretess och informationsdelning.

Avslutande bedömning

Förvaltningen bedömer att den nya bestämmelsen skapar förbättrade förutsättningar för informationsdelning i brottsförebyggande syfte och kan bidra till stärkt samverkan mellan socialtjänst, skola och polis. Samtidigt är det av central betydelse att tillämpningen sker på ett rättssäkert sätt och med beaktande av skyddet för den enskildes personliga integritet. Det är också viktigt att inte bara fokusera på information från socialtjänst till polis. För att socialtjänsten ska kunna utföra sitt brottsförebyggande arbete är det nödvändigt att socialtjänsten får den information den behöver från polisen, både på individ-, grupp- och lägesbildsnivå.

Förvaltningen bedömer att fortsatt kunskapsspridning, juridiskt stöd och utveckling av vägledande material är viktiga förutsättningar för att säkerställa en trygg, rättssäker och ändamålsenlig tillämpning av lagstiftningen inom stadens verksamheter.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner detta tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Veronica Carstorp Wolgast
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilaga

1. Skrivelse om tillämpningen av den nya sekretesslagstiftningen.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Carstorp Wolgast, Socialdirektör	2026-04-08
Lina Blombergsson, Avdelningschef	2026-04-08